

923 సర్వోన్నత న్యాయస్థానం నివేదికలు [1997] 2

S.C.R.

గిరిజన సంక్షేమ డైరెక్టర్

వర్సెస్

లావేటి గిరి మరియు ఇతరులు

మార్చి 10, 1997

[కె.రామస్వామి మరియు జి.టి.నానావతిన్యాయమూర్తులు]

ఆంధ్రప్రదేశ్ (షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు వెనుకబడిన తరగతులు) కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ల జారీ నియంత్రణ చట్టం, 1993:

కుల ధృవీకరణ పత్రాలు – జారీ చేయడం – ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలు★ భారత ప్రభుత్వం ఒక ఏకరీతి చట్టాన్ని అమలు చేస్తుందని సూచిస్తుంది – ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రూపొందించిన ముసాయిదా నియమాలు, అవి, A.P. షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ల జారీకి వెనుకబడిన తరగతుల నియమాలు, 1997 – జారీ చేయబడిన మార్గదర్శకాల నుండి నియమాలు 7 మరియు 8లోని కమిటీల రాజ్యాంగం విషయంలో కొన్ని వైవిధ్యాలు మినహా, అన్ని ఇతర నిబంధనలు ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయి – ముసాయిదా నియమాలు (Draft rules) ఇది జారీ చేసిన ఆదేశాలకు గణనీయంగా అనుగుణంగా ఉంటాయి. కోర్టు – రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర గెజిట్లో నియమాలను ప్రచురించి, ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం చట్టం మరియు నిబంధనలను అమలు చేస్తుంది.

★ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ A.P. v. లావేటి గిరి & మరొకరు, [1955] 4 SCC 32 మరియు కుమార్ మాధురి పాటిల్ v. అడిషనల్ కమిషనర్, ట్రైబల్ డెవలప్ మెంట్, [1994] 6 SCC 241 పై ఆధారపడింది.

సివిల్ అప్పిలేట్ అధికార పరిధి: I.A. 1996 నం.1.

IN

సివిల్ అప్పీల్ నెం.4545/1995.

W.A.No.1040/1993లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు యొక్క 16.01.1984 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

పి.పి.రావు, T.అనిల్ కుమార్, D.మహేష్ బాబు మరియు A.బాలాజీ, దరఖాస్తుదారుకోసం.

వై.పి.రావు, ప్రతివాదులకోసం.

కోర్టు కింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది:

కుమార్ మాద్రీ పాటిల్ v. అడిషనల్ కమీషనర్ , ట్రైబల్ డెవలప్ మెంట్, [1994] 6 SCC 241లో, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు విద్యాసంస్థల్లో ప్రవేశం మరియు ఉపాధి కోసం కుల ధృవీకరణ పత్రాలను జారీ చేయడానికి అధికారులకు ఈ కోర్టు మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. రాష్ట్రం క్రింద ఒక పోస్ట్ లేదా కార్యాలయం ఇదే విషయం ఉన్నప్పుడు , అనగా. **డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, A.P. ప్రభుత్వం v. లావేటి గిరి & మరొకరు**, [1995] 4 SCC 32 కోర్టు ముందుకు వచ్చింది, ఈ కోర్టు దరఖాస్తులను ఏ విధంగా పరిష్కరించాలో సూచించే 7వ పేరాలోని మార్గదర్శకాలను పునరుద్ధాటించింది. 8వ పేరాలో , అటువంటి మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘించిన లేదా తప్పుడు కుల ధృవీకరణ పత్రాలను పొందిన వ్యక్తులపై శిక్షార్హమైన చర్యలను సూచించే ఏకరీతి చట్టం మరియు అవసరమైన మార్గదర్శకాలతో భారత ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందని కూడా సూచించబడింది , ఇది రాజ్యాంగంపై మోసం మరియు రాజ్యాంగ లక్ష్యాలను దెబ్బతీస్తుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ ఆంధ్రప్రదేశ్ (షెడ్యూల్డ్ కులాల షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు వెనుకబడిన తరగతులు) కమ్యూనిటీ-సర్టిఫికేట్ జారీ నియంత్రణ చట్టం , 1993 (16 ఆఫ్ 1993) (సంక్షిప్తంగా, 'చట్టం') అమలులోకి వచ్చింది. సెప్టెంబర్ 8, 1993. పై చట్టం ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా రూపొందించబడింది. షెడ్యూల్డ్ కులాలు , షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు వెనుకబడిన తరగతులకు (సంక్షిప్తంగా, 'దళితులు', 'తెగలు' మరియు 'OBCలు) కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ల జారీని చట్టం నియంత్రిస్తుంది. సెక్షన్ 3 దరఖాస్తు చేయడానికి విధానాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. సెక్షన్ 4 అటువంటి సర్టిఫికేట్లను జారీ చేయడానికి సమర్థ అధికారాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. సెక్షన్ 5 తప్పుడు సర్టిఫికేట్ల రద్దు ప్రక్రియను నిర్దేశిస్తుంది. సెక్షన్ 6 హక్కుదారులపై కుల స్థితి రుజువు భారాన్ని మోపుతుంది. సెక్షన్ 7 అప్పీల్ మరియు సమీక్ష హక్కును అందిస్తుంది. సెక్షన్ 8 నిర్దేశించిన పద్ధతిలో ప్రభుత్వానికి పునర్విమర్శ

అధికారాన్ని ఇస్తుంది. సెక్షన్ 9 C.P.Cలో తగిన నిబంధనలను పొందేందుకు సమర్థ అధికారికి అధికారం ఇస్తుంది. విచారణ నిర్వహిస్తున్నప్పుడు. సెక్షన్లు 10 నుండి 16 వరకు జరిమానాలు , నేరాలు మరియు విచారణ మరియు తత్ఫలితంగా శిక్ష మొదలైన వాటితో వ్యవహరిస్తాయి. సెక్షన్ 17 చట్టం కింద వచ్చే విషయాన్ని లేదా ఆ విషయంలో ఏదైనా నిషేధాజ్ఞలు జారీ చేసే అధికారాన్ని స్వీకరించడానికి సివిల్ కోర్టు అధికార పరిధిని అడ్డుకుంటుంది. చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే అధికారులకు సెక్షన్ 18 రక్షణ కల్పిస్తుంది. సెక్షన్ 19 ఇతర చట్టాలపై ఓవర్ రైడింగ్ అధికారాన్ని ఇస్తుంది మరియు సెక్షన్ 20 రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూల్ మేకింగ్ అధికారాన్ని ఇస్తుంది.

పిటిషనర్ ప్రకారం, పిటిషనర్ ప్రకారం, ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను పై చట్టం యొక్క ఫ్రేమ్ వర్క్ లో రూపొందించాల్సిన అవసరం ఉన్నందున , పిటిషనర్ ఆదేశాలు లేదా వివరణల కోసం ప్రస్తుత దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. తదనుగుణంగా, ఆగస్టు 20, 1996 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా , ఈ న్యాయస్థానం చట్టం మరియు ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా నిబంధనలను రూపొందించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది, వీలైనంత వరకు అవి దానికి అనుగుణంగా ఉండాలి. అవి అనుగుణ్యతలో లేకుంటే, నిబంధనలను రికార్డులో భాగమైన తర్వాత విషయాన్ని పరిశీలించవచ్చు. దాని కొనసాగింపుగా , A.P. షెడ్యూల్డ్ కులాలు , షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు వెనుకబడిన తరగతులు కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ల జారీకి సంబంధించిన నియమాలు , 1997 (డ్రాఫ్ట్ రూల్స్) రూపొందించబడ్డాయి. నియమాలు 1 నుండి 19 వరకు ధృవపత్రాల విధానం , పద్ధతి మరియు జారీ చేయడం , తప్పుడు ధృవపత్రాల రద్దు , క్లెయిమ్ల రుజువు యొక్క ధృవీకరణ భారం , కమిటీల పరిశీలన మరియు సమీక్ష , నియమాలు 7 మరియు 8 ఈ ప్రయోజనం కోసం సంబంధితంగా ఉంటాయి.

రూల్ 7 రాష్ట్ర స్థాయిలో స్కూటీనీ మరియు రివ్యూ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తుంది మరియు రూల్ 8 జిల్లా స్థాయిలో స్కూటీనీ కమిటీతో వ్యవహరిస్తుంది. అవి క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

“7 స్కూటీనీ అండ్ రివ్యూ కమిటీ (రాష్ట్ర స్థాయి):

కింది అధికారులతో రాష్ట్ర స్థాయిలో స్కూటీనీ మరియు రివ్యూ కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలి:

(a)(1)	ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ	-- చైర్మన్
(2)	కమీషనర్, సాంఘిక సంక్షేమ	-- సభ్యుడు

(3)	కమిషనర్, గిరిజన సంక్షేమం	--సభ్యుడు
(4)	కమిషనర్, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం	--సభ్యుడు
(5)	ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ , C.B.C.I.D (P.C.R& విజిలెన్స్ సెల్)	--సభ్యుడు
(6)	ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ అదనపు కార్యదర్శి/జాయింట్ సెక్రటరీ/డిప్యూటీ సెక్రటరీ	--సభ్యుడు (కన్వీనర్)

(b) ఈ స్కూటినీ మరియు రివ్యూ కమిటీ అవసరాన్ని బట్టి మూడు నెలలకు ఒకసారి లేదా తరచుగా సమావేశమవుతుంది.

(c) ముగ్గురు సభ్యుల హాజరు కమిటీ సమావేశానికి అవసరమైన కోరం ఏర్పడుతుంది.

(d) ఈ కమిటీ జిల్లా స్థాయిలో స్కూటినీ కమిటీల పనితీరును సమీక్షిస్తుంది మరియు పర్యవేక్షిస్తుంది (రూల్ 8 ప్రకారం ఏర్పాటు చేయబడింది) , ఇది 1993 చట్టం 16 ప్రకారం కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ల జారీకి సంబంధించిన విధానాలను క్రమబద్ధీకరించడానికి లేదా ఏదైనా ఇతర సమస్యలపై తీసుకోవలసిన వివిధ విధాన నిర్ణయాలపై ప్రభుత్వానికి అవసరమైన సలహాలను అందజేస్తుంది.

(e) సంఘం క్లెయిమ్లకు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి భిన్నమైన మరియు విరుద్ధమైన విచారణ నివేదికలు వచ్చినప్పుడు , కమిటీ సూచించిన కేసులపై ప్రభుత్వానికి అవసరమైన మార్గదర్శకత్వం మరియు సలహాలను కూడా అందించవచ్చు.

8. స్కూటినీ కమిటీ (జిల్లా స్థాయి):

(ఎ) ప్రతి జిల్లాలో, కింది అధికారులతో స్కూటినీ కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలి:--

1.	జాయింట్ కలెక్టర్	--చైర్మన్
2.	జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి	సభ్యుడు (కన్వీనర్)
3.	డిప్యూటీ డైరెక్టర్ (సోషల్ వెల్ఫేర్)	--సభ్యుడు
	డిప్యూటీ డైరెక్టర్ (గిరిజన సంక్షేమం) / జిల్లా గిరిజనసంక్షేమ అధికారి.	--సభ్యుడు

	డిప్యూటీ డైరెక్టర్	--సభ్యుడు
	(వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం)/జిల్లా వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ అధికారి	
4.	సంబంధిత శాఖాధిపతులచే నామినేట్ చేయబడిన SW/TW కమిషనరేట్ లోని పరిశోధనా సంస్థ అధికారి	--సభ్యుడు
5.	జిల్లాలో PCR/విజిలెన్స్ సెల్ కు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న అధికారి	--సభ్యుడు

(b) స్కూటినీ కమిటీ కనీసం నెలకు ఒకసారి లేదా తరచుగా సూచించిన కేసును బట్టి సమావేశమవుతుంది.

(c) ముగ్గురు సభ్యుల హాజరు కమిటీ సమావేశానికి అవసరమైన కోరం ఏర్పడుతుంది.

(డి) (1) స్కూటినీ కమిటీ , రూల్ 5(i) ప్రకారం కాంపిటెంట్ అథారిటీ ద్వారా సూచించబడిన కేసుల రసీదుపై , సందేహాస్పదమైన క్లెయిమ్లకు సంబంధించి , దరఖాస్తుదారునికి ఫారం V లో నోటీసు ఇవ్వడం ద్వారా విచారణ జరుపుతుంది. నోటీసులో పేర్కొన్నారు. ఈ వ్యవధి దరఖాస్తుదారుపై నోటీసు యొక్క సేవ తేదీ నుండి 15 (పదిహేను) రోజుల కంటే తక్కువ ఉండకూడదు మరియు ఎటువంటి సందర్భంలో , అభ్యర్థనపై, 30 (ముప్పై) రోజుల కంటే ఎక్కువ అనుమతించబడదు. కేసును కమిటీకి సూచించిన కాంపిటెంట్ అథారిటీ ద్వారా ఈ నోటీసు దరఖాస్తుదారుపై అందజేయబడుతుంది.

(2) దరఖాస్తుదారు మైనర్ అయిన పక్షంలో ఫారం- V లో సూచించిన నోటీసు తల్లిదండ్రులు/సంరక్షకులకు అందజేయబడుతుంది.

(3) స్కూటినీ కమిటీ ద్వారా ఫారమ్- V లో నోటీసు అందజేయబడిన వ్యక్తి నోటీసులో పేర్కొన్న తేదీకి ప్రతిస్పందించడంలో విఫలమైతే , స్కూటినీ కమిటీ తన సిఫార్సులను పూర్తిచేయవచ్చు. కాంపిటెంట్ అథారిటీ ద్వారా కమిటీ.

(4) ఫారమ్ V ప్రకారం విచారణలో పిలవబడిన అటువంటి వ్యక్తుల నుండి అందించబడిన లేదా నమోదు చేయబడిన సమాచారం యొక్క వాస్తవికతను లేదా ఇతరత్రా ధృవీకరించడానికి స్కూటినీ కమిటీ చట్టబద్ధమైన ప్రక్రియను అనుసరించి విచారణకు కారణమవుతుంది. ఇది

డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యం / లేదా ఏదైనా ఇతర సంబంధిత సాక్ష్యాలను సేకరించడానికి కూడా కారణం అవుతుంది , విచారణ సమయంలో ఏ వ్యక్తి అయినా అందించిన సమాచారం లేదా అభ్యంతరాలు సరైనది.

(5) విచారణ సమయంలో వ్యక్తులు అందించిన పాఠశాల రికార్డుల జనన నమోదు ధృవీకరణ పత్రాలు ఏవైనా ఉంటే పరిశీలన కమిటీ పరిశీలించవచ్చు. ఇది దరఖాస్తుదారు యొక్క కమ్యూనిటీ గురించి అవగాహన ఉన్న ఏ ఇతర వ్యక్తిని కూడా పరిశీలించవచ్చు. షెడ్యూల్డ్ తెగల క్లెయిమ్లకు సంబంధించి, ఆ నిర్దిష్ట తెగకు చెందిన ఆంథ్రోపోలాజికల్ మరియు ఎథ్నోలాజికల్ లక్షణాలు, దేవతా ఆచారాలు, ఆచారాలు, వివాహ విధానం, మరణ వేడుకలు / మృత దేహాలను ఖననం చేసే విధానం మొదలైనవాటిని పరిశీలించి , దాని సిఫార్సులను కాంపిటెంట్ అథారిటీ ఖరారు చేయవచ్చు.

(6) స్కూటినీ కమిటీ దరఖాస్తుదారుకు వారి దావాకు మద్దతుగా సాక్ష్యాలను సమర్పించడానికి సహేతుకమైన అవకాశాన్ని ఇవ్వాలి. డ్రమ్ లేదా మరేదైనా అనుకూలమైన మోడ్ ద్వారా పబ్లిక్ నోటీసు, దరఖాస్తుదారు యొక్క గ్రామంలో లేదా ప్రాంతంలో ప్రచురించబడవచ్చు మరియు ఎవరైనా లేదా సంఘం , అటువంటి దావాను వ్యతిరేకిస్తే , కమిటీ ముందు వ్యక్తులకు సాక్ష్యాలను సమర్పించే అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. అతను లేదా ఆమె. ఆ వ్యక్తికి అటువంటి అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత , కమిటీ తనకు అనుకూలమైనదిగా భావించే విచారణను చేయవచ్చు మరియు దాని సిఫార్సులను సంక్షిప్త కారణాలతో కాంపిటెంట్ అథారిటీకి ఖరారు చేయవచ్చు.

(7) స్కూటినీ కమిటీ తనకు కాంపిటెంట్ అథారిటీ అందించిన రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ నిర్వహించిన విచారణ నివేదికను పరిశీలించవచ్చు. అవసరమైతే, స్కూటినీ కమిటీ సభ్యులుగా ఉన్న ఈ కమిషనరేట్ల పరిశోధనా సంస్థల అధికారుల ద్వారా SW/TW కమిషనరేట్ నుండి నిపుణుల అభిప్రాయాన్ని కూడా పొందవచ్చు. ఈ విచారణ నివేదికలను సరిపోల్చవచ్చు మరియు ఆ దరఖాస్తుదారు యొక్క కమ్యూనిటీ క్లెయిమ్ తప్పు లేదా నిజమైనది అని గుర్తించబడిందా అనే విషయంలో పరిశీలన కమిటీ యొక్క సిఫార్సులను ఖరారు చేయవచ్చు.

(e) స్కూటినీ కమిటీ చైర్మన్ అంటే , జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ , ప్రశ్నలో ఉన్న వ్యక్తి లేదా అతని లేదా ఆమె పిల్లల కమ్యూనిటీ క్లెయిమ్ వాస్తవమైనదా లేదా అబద్ధమా అని స్పష్టంగా పేర్కొంటూ

కమిటీ సిఫార్సులను కాంపిటెంట్ అథారిటీకి పంపాలి. దాని కారణాలు , కాంపిటెంట్ అథారిటీచే సూచించబడిన కేసు రసీదు తేదీ నుండి 45 రోజులలోపు.

అప్పీల్లు మరియు రివ్యూల కోసం నిబంధనలు రూపొందించబడ్డాయి. తప్పుడు క్లెయిమ్ల విషయంలో రూల్ 15 చర్యను నిర్దేశిస్తుంది. ఇంటిగ్రేటెడ్ కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ యొక్క చెల్లుబాటు రూల్ 16లో పరిష్కరించబడింది. అసలు పోయినట్లయితే , రూల్ 17 నకిలీ కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని జారీ చేయడానికి అధికారులకు అధికారం ఇస్తుంది. రూల్ 19 కుల ధృవీకరణ పత్రాల జారీ పెండింగ్లో ఉన్న తాత్కాలిక అడ్మిషన్ లేదా నియామకంతో వ్యవహరిస్తుంది. రూల్ 20 ఇప్పటికే ఉన్న నిబంధనలను రద్దు చేస్తుంది. రూల్ 21 తీసుకున్న చర్య మొదలైనవాటిని సేవ్ చేస్తుంది , నిబంధనలకు అనుబంధంగా షెడ్యూల్లు జోడించబడ్డాయి.

నిబంధనలను చదివితే, కమిటీల రాజ్యాంగం విషయంలో, జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల నుండి రూల్స్ 7 & 8లో కొన్ని వైవిధ్యాలు మినహా , ఇతర అన్ని నిబంధనలు ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయని సూచిస్తున్నాయి.

దేశవ్యాప్తంగా ఒకే విధంగా వర్తించే విధంగా నిబంధనలను ఖరారు చేయడానికి పైన పేర్కొన్న వాటితో సమానంగా నియమాలను రూపొందించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మరియు ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు నోటీసు జారీ చేయవచ్చని శ్రీ రావు వాదించాలని కోరుతున్నప్పటికీ , మేము అలాంటి వ్యాయామాలు (exercises) చేయవలసిన అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము. పైన పేర్కొన్న చట్టం మరియు మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా , సంబంధిత రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా , వీలైనంత వరకు , రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు కొంత పరపతి ఇవ్వడం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో తగిన విధంగా వ్యవహరించాలి. వాటిని అమలు చేయడంలో ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా క్రమపద్ధతిలో పని చేయవచ్చు.

పరిస్థితులలో, మా ముందు ఉంచబడిన ముసాయిదా నియమాలు ఈ కోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలకు గణనీయంగా అనుగుణంగా ఉన్నాయని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. కాబట్టి , వాటిని రాష్ట్ర గెజిట్లో ప్రచురించాలని మరియు ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం వెలుగులో చట్టం మరియు నిబంధనలను అమలు చేయాలని మేము రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదేశిస్తున్నాము.

దరఖాస్తు తదనుగుణంగా ఆదేశించబడింది.

దరఖాస్తు ఆర్డర్ చేయబడింది.